

TARİH

Soru Kitabı

Davut Uğurlu - Mehmet Üzmez

VIDEO ÇÖZÜMLÜ

Yeni Nesil
Sorular

Akıllı Tahta

MEB Müfredatına Uygun
Farklı Soru Tiplerinde
Full Video Çözümlü
Kazanım Testleri
Sınav Testleri

polimat

İçindekiler

1. BÖLÜM

Tarih ve Zaman	8
İnsanlığın İlk Dönemleri.....	12
Tarih ve Zaman - İnsanlığın İlk Dönemleri (Sınav Testi)	24

2. BÖLÜM

Orta Çağ'da Dünya	28
İlk ve Orta Çağlarda Türk Dünyası.....	38
Orta Çağ'da Dünya - İlk ve Orta Çağlarda Türk Dünyası (Sınav Testi)	46

3. BÖLÜM

İslam Medeniyetinin Doğuşu.....	50
Türklerin İslamiyet'i Kabulü ve İlk Türk İslam Devletleri	60
Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiyesi	70
İslam Medeniyetinin Doğuşu - Türklerin İslamiyet'i Kabulü ve İlk Türk İslam Devletleri - Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiyesi (Sınav Testi)	76

4. BÖLÜM

Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti (1302-1453)	80
Devletleşme Sürecinde Savaşçılar ve Askerler.....	90
Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti	94
Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti (1302-1453) - Devletleşme Sürecinde Savaşçılar ve Askerler - Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti (Sınav Testi)	102

5.
BÖLÜM

Dünya Gücü Osmanlı (1453-1595).....	106
Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı	122
Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni.....	124
Dünya Gücü Osmanlı (1453-1595) – Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı – Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni (Sınav Testi).....	128

6.
BÖLÜM

Değişen Dünya Dengeleri Karşısında Osmanlı Siyaseti (1595-1774)	132
Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı.....	146
Değişen Dünya Dengeleri Karşısında Osmanlı Siyaseti (1595-1774) – Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı (Sınav Testi)	152

7.
BÖLÜM

Uluslararası İlişkilerde Denge Stratejisi (1774-1914)	156
Devrimler Çağında Değişen Devlet-Toplum İlişkileri.....	164
Sermaye ve Emek	176
XIX. ve XX. Yüzyılda Değişen Gündelik Hayat	182
Uluslararası İlişkilerde Denge Stratejisi (1774-1914) – Devrimler Çağında Değişen Devlet-Toplum İlişkileri – Sermaye ve Emek – XIX. ve XX. Yüzyılda Değişen Gündelik Hayat (Sınav Testi).....	186

İçindekiler

8. BÖLÜM

20. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti ve Dünya.....	190
Millî Mücadele.....	198
Atatürkçülük ve Türk İnkılabı.....	212
20. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti ve Dünya – Millî Mücadele – Atatürkçülük ve Türk İnkılabı (Sınav Testi).....	220

9. BÖLÜM

İki Savaş Arasındaki Dönemde Türkiye ve Dünya.....	224
II. Dünya Savaşı Sürecinde Türkiye ve Dünya.....	228
II. Dünya Savaşı Sonrasında Türkiye ve Dünya.....	232
İki Savaş Arasındaki Dönemde Türkiye ve Dünya – II. Dünya Savaşı Sürecinde Türkiye ve Dünya – II. Dünya Savaşı Sonrasında Türkiye ve Dünya (Sınav Testi).....	236

10. BÖLÜM

Toplumsal Devrim Çağında Dünya ve Türkiye.....	240
21. Yüzyılın Eşiğinde Türkiye ve Dünya.....	246
Toplumsal Devrim Çağında Dünya ve Türkiye – 21. Yüzyılın Eşiğinde Türkiye ve Dünya (Sınav Testi).....	250

Cevap Anahtarı.....	253
---------------------	-----

|| 1. BÖLÜM

- ▶ Tarih ve Zaman
- ▶ İnsanlığın İlk Dönemleri

1. **Tanım:** Geçmişte yaşamış insan topluluklarının başlarından geçen olayları yer ve zaman göstererek, neden-sonuç ilişkisi içerisinde, belgelere dayalı olarak ve nesnel tarzda inceleyen bilim dalıdır.

Durum: Tunç Devri insanlarından kalan tunç eşyalar ve şehir devleti kalıntıları insanların çeşitli ihtiyaçlarını karşılamak için bir şeyler ürettiklerini ve siyasi yapılanmaya gittiklerini göstermektedir.

Buradaki tanım ile durum karşılaştırıldığında,

- I. Durumda coğrafya unsuruna yer verilmemiştir.
- II. Belgelere dayanma özelliği, durumda göz ardı edilmiştir.
- III. Tanımdaki sebep-sonuç ilişkisi durumda örneklenmiştir.

sonuçlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. **Ünlü tarihçi Collingwood** "Tarih, insanın kendisine ilişkin bilgisi için vardır. Tarih, insanın kendisini tanımasıdır. İnsanın zaman içinde neler yaptığını, ne olduğunu ortaya koyar ve neler yapabileceğinin tek ipucudur." **diyerek aşağıdaki sorulardan hangisinin önemini daha çok vurgulamıştır?**

- A) Niçin tarih öğretilir?
- B) Tarih ne değildir?
- C) Tarih bir bilim midir?
- D) Tarih biliminin kuralları var mıdır?
- E) Tarihin araştırma yöntemi nasıldır?

3. Bir tarihçi tarihi yorumlarken "Geçmişin bitmiş bir olgu olduğundan şüpheliyim. Bence o hâlâ yaşayan bir şey." ifadesini kullanmıştır.

Bu söz tarihin;

- I. kesintisiz olma,
- II. tekrar etmeme,
- III. bugüne yansıyan yönleri bulunma

özelliklerinden hangileriyle ilişkilidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

4. Tarih; geçmişte meydana gelen toplumsal olayları ve ortaya koyulan eserleri inceleyen bilim dalı olup bunlarla ilgili yer ve zaman gibi ayrıntıları da verdiği gibi neden-sonuç ilişkisine göre bunları yorumlayarak bilimsel sonuçlar çıkarır. Tabiattaki olaylar ise toplumlara etkileri dokunduğu taktirde tarihin konusu olur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin doğru olduğu savunulamaz?

- A) Tarihin temel konusu insana ait olaylardır.
- B) Beşerî gelişmeler tarihin konusunu oluşturur.
- C) Tarih, insana ait yapı ve üretim faaliyetlerini inceler.
- D) Tarih, konularını sırf vaka kaydından ibaret bırakmaz.
- E) Dağların oluşumu, deprem, sel gibi olaylar tarihin doğrudan konusudur.

5. Tarihî bir olayın geçtiği dönemde ortaya koyulan eserler birinci elden kaynak sayılmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi birinci elden kaynak olarak nitelendirilemez?

- A) Lidya parası
- B) Sümer tableti
- C) Kadeş Antlaşması metni
- D) Bellini'nin yaptığı Fatih Sultan Mehmet portresi
- E) İber Ortaylı'nın Osmanlı Sarayında Hayat adlı eseri

6. Tarih araştırmalarında ulaşılan bilgiler zaman içinde değişikliğe uğrayabilir.

Bu bilgi dikkate alındığında,

- I. Yeni bilgi kaynaklarına ulaşılabilir.
- II. Tarihçi her sonuca kendi doğrularını eklemelidir.
- III. Var olan doğruların güncellenmesi gerekebilir.

yargılarından hangilerinin bu durumla ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

7. Tarih araştırmalarında;
- Farklı belge ve düşüncelerden yararlanılmalıdır.
 - Olayların geçtiği zaman, mekân ve kültür çevrelerinin etkisi dikkate alınmalıdır.

Bu ilkelere uyularak aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) Diğer bilimlere yardımcı olmanın
B) Her türlü kesimden insanın fikrini almanın
C) Mevcut tarihî bilgileri topyekûn değiştirmenin
D) Tarihçinin kendi fikirlerini yaymasını sağlamamanın
E) Sağlam tahlil ve eleştirilerle objektif bir sonuca varmanın

8. Hayat içerisinde tek tek meydana gelen değişmelere olay denir. Olgu ise aynı türdeki olayları bir bütün olarak anlatmak için kullanılan bir kavramdır. Olayı olgudan ayıran en önemli özellik ise başlangıç ve bitiş tarihinin belli olmasıdır.

Bu bilgilere göre;

- I. Kurtuluş Savaşı'nın yapılması,
II. Lozan Antlaşması'nın imzalanması,
III. Türkiye'nin çağdaşlaşması,
IV. Anadolu'nun İslamlaşması,
V. Rumeli'nin Türkleşmesi

durumlarından hangileri tarihsel olgu olarak nitelendirilmelidir?

- A) I ve II
B) III ve IV
C) III, IV ve V
D) I, II, III ve IV
E) II, III, IV ve V

9. Tarihî olaylar, bir defada gerçekleşir ve bir daha yinelenmeleri mümkün değildir.

Bu durum, tarih araştırmalarında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmasını imkânsız kılar?

- A) Yazılı belgelerden
B) Coğrafya biliminden
C) Kronoloji biliminden
D) Deney metodundan
E) Arkeolojik buluntulardan

10. Tarih araştırmalarında önce kaynaklar taranıp sonra bu malzemeler tasnif edilir. Tahlil aşamasından da geçirilen veriler dikkatli bir tenkit süzgecinden sonra terkip süreciyle tarihî değer olan bütünsel sonuca dönüştürülür.

Buna göre,

- I. Tarih araştırmaları belli bir düzene göre gerçekleştirilir.
II. Tarih araştırmalarında fen bilimlerinin yöntemleri aynen kullanılır.
III. Tarih araştırmaları tarihçileri değermez yasa ve sonuçlara ulaştırır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

11. Tarih araştırmaları belgelere dayalı bir süreçtir. Belgelerin güvenilir ve tutarlı olması çok önemlidir. Araştırmacılar, üzerinde çalıştıkları belgelerin güvenilir olup olmadığını mutlaka denetlemelidirler.

Buna göre,

- I. Olaylar arasında bağlantı kurabilmek için mutlaka yazılı belge kullanılmalıdır.
II. Tarih araştırmacısı, gerçekliği şüpheli kaynakları kullanmaktan kaçınmalıdır.
III. Tarihî bilgi kaynaklarına eleşirel bir bakış açısıyla yaklaşılmalıdır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

12. XX. yüzyılda yaşamış bir araştırmacı Orta Çağ'da Avrupa'da krallıkların babadan oğula geçmesini eleştirmiş, seçim uygulamasına gidilmemesini hatalı bulmuştur.

Bu bilgi dikkate alındığında araştırmacının aşağıdakilerden hangisini göz ardı ettiği söylenebilir?

- A) Olayların tekrarlanmadığını
B) Olayların oluş zamanını belirtmeyi
C) Belgelere dayalı şekilde çalışmayı
D) Coğrafyanın olaylar üzerindeki etkisini dikkate almayı
E) Tarihî olayları günümüzün değer yargılarıyla yorumlamayı

1. Geçmiş hakkında bize bilgi veren her türlü malzemeye kaynak denir. Kaynaklar yazılı ve yazısız olmak üzere ikiye ayrılır.

Aşağıdakilerden hangisi tarihçilerin kullandıkları yazılı bir kaynak çeşidi değildir?

- A) Papirüs B) Tablet C) Para
D) Kitabe E) Kurgan

2. Tarih araştırmalarında diğer bilim dallarından yardım alınmaktadır.

Bu uygulamanın;

- I. araştırmalarda güvenilirliği artırma,
II. tarihî olaylara çok yönlü bakılmasını sağlama,
III. tarih araştırmalarının sonuçlarını daha doğru biçimde ortaya koyma

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. Tarihe yardımcı bilim dalları arasında yer alan diplomatik bilimi, devlet içi ve devletler arası yazışmaları yani siyasi belgeleri inceler.

Buna göre;

- I. antlaşma,
II. ferman,
III. kabartma

malzemelerinden hangilerinin diplomatik biliminin araştırma alanı içinde olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Tarih Öncesi Dönem'i incelemek isteyen bir tarihçinin;

- I. nümizmatik,
II. diplomatik,
III. arkeoloji

bilimlerinin hangilerinden faydalanması beklenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

5. Tarihe yardımcı bilimlerden biri olan arkeoloji, kazı bilimidir. Tarih Öncesi Dönem'i inceleyen bir tarihçi için başvurulması zorunlu olan bilim dalıdır. Bu bilim sayesinde hem yazısız hem yazılı bulgular gün yüzüne çıkarılabilir.

Aşağıdakilerden hangisi yazılı arkeolojik bulgular kategorisinde değerlendirilmelidir?

- A) Kil tabletler
B) Kesici aletler
C) Ok ve yaylar
D) Seramik kaplar
E) Ağaçtan yapılmış araçlar

6. Tarih öğretiminin ulaşılan bilgiler zaman içinde değişikliğe uğrayabilir.

Bu bilgi dikkate alındığında,

- I. Tarih bilimi toplumsal sorunlar yaşanmasında önleyici bir role sahip olabilir.
II. Tarih eğitimi siyasi, ekonomik, askerî çatışmaları körüklemek için verilmelidir.
III. Tarih bilimi toplumların geleceğe hazırlanmasında ders verici bir nitelik taşır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

7. Tarih süreciyle ilgili her ayırım bütünü bozucu bir nitelik taşımasına rağmen tarihin; zamana, mekâna ve konuya göre sınıflandırılması;

- I. tarihî olayların açıklanmasında kesin kanunlar koyabilme,
- II. tarihin, araştırılmasını ve öğrenilmesini kolaylaştırma,
- III. deney ve gözlem metotlarından yararlanabilme

amaçlarından hangilerine ulaşılmak istenmesiyle açıklanabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

8. İbraniler MÖ 3761'deki yaratılış yılını, Yunanlılar MÖ 776'daki ilk olimpiyat oyunlarının yapıldığı yılı, Müslümanlar MS 622'de Hz. Muhammed'in Mekke'den Medine'ye göç ettiği yıl takvimlerinin başlangıcı (sıfır) olarak kabul etmişlerdir.

Buna göre,

- I. İnsanlar zamanı ölçmeye ihtiyaç duymuşlardır.
- II. Takvim başlangıcı sayılan yılların tümü Tarih Çağları'nda yer almıştır.
- III. Takvimler, başlangıçları sayılan yıllardan itibaren kullanılmaya başlamışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

9. Tarih Çağları'nın başlangıç ve bitiş tarihlerini belirlemede esas alınan Fransız İhtilali, İstanbul'un fethi, Kavimler Göçü ve yazının bulunması olaylarının çağ açıp kapatacak nitelikteki ortak yönü için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yönetim şeklini değiştirmeleri
- B) Ekonomik kazanımlar sağlamaları
- C) Toplumsal istikrarı olumlu etkilemeleri
- D) Çeşitli savaflara ve çatışmalara yol açmaları
- E) Ulusların yaşamlarında önemli değişimlere neden olmaları

10. İlk Çağ'da Mısırlılar Nil'in taşma zamanını hesaplayıp buna göre tarımsal faaliyetlerinin vakitlerini belirlemeye ihtiyaç duyarak bir çizelge hazırlamışlardır. Sümerler ise ziggurat denen tapınaklarının tepelerinden yaptıkları dinî sebepli gözlemler neticesinde bazı ölçümler ortaya koymuşlardır.

Bu parça aşağıdakilerden hangisinden söz etmektedir?

- A) Güneş ve ay takvimlerinin icat edilmesinden
- B) Miladi ve hicri takvimlerin ortaya koyulmasından
- C) Güney Doğu Asya'daki astronomik gelişmelerden
- D) Rumi ve Celali takvimlerin meydana getirilmesinden
- E) Tarım ve dinin İlk Çağ'daki en önemli unsurlar olduğundan

11. Eski Türklerin icat ettikleri On İki Hayvanlı Türk takvimi güneş yılı esaslı olup 1 yıl ise 365 gün 5 saat olarak hesaplanmıştır. Türkler sonraki dönemlerde hicri, Celali, Rumi ve miladi takvimleri kullanmışlardır.

Bu bilgilerden yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türklerin astronomide ilerledikleri
- B) Türklerin güneş ve ay yılı esaslı takvimleri kullandıkları
- C) Türklerin hep kendi özgün takvimlerini kullanmadıkları
- D) Zaman hesaplamaları konusunda Türklerin kusursuz oldukları
- E) Çeşitli dinlerin mensuplarının hazırladıkları takvimlerin Türkler tarafından da kullanıldığı

12. Osmanlılar mali işlerde kolaylık sağlamak amacıyla Rumi takvimi kullanmışlardır.

Bu bilgi ışığında,

- I. Osmanlılar sadece Rumi takvimi kullanmışlardır.
- II. Osmanlılar astronomi biliminin öncüsü olmuşlardır.
- III. Osmanlı Devleti takvim kullanımında ekonomik kaygılarla hareket etmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1. Tarih Öncesi Dönem çok uzun sürdüğü hâlde bu dönemle ilgili bilgilerimiz Tarih Çağları'na ait bilgilerimize göre oldukça azdır. Ayrıca bu döneme ait çağlar Taş Çağları ve Maden Çağları şeklinde ayrılmakla birlikte bu çağları tüm toplumlar aynı zaman dilimlerinde yaşamamışlardır. Hatta bu çağların yaşanması konusunda toplumlar arasında çok uzun zaman farkları olmuştur. Buna karşın, Tarih Çağları ise önemli olaylara göre ayrılmıştır.

Bu bilgilerin,

- I. Tarih Öncesi Dönem'deki insanlar önemli herhangi bir olay yaşamamışlardır.
- II. İnsanlar arasındaki iletişim ve etkileşim Tarih Öncesi Dönem'de fazlaca gelişmiş değildir.
- III. Tarih Öncesi Dönem'deki çağlar, araç gereç yapımında kullanılan ham maddeye göre adlandırılmışlardır.

yargılarından hangilerini doğruladığı söylenebilir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Eski Taş Çağı'nda (Paleolitik Çağ) mağara duvarlarına resim yapan insanlar, Orta Taş Çağı'nda (Mezolitik Çağ) taşı yontarak çeşitli araç gereçler yapmışlardır. Yeni Taş Çağı'nda (Neolitik Çağ) ise taş işleme yöntemlerini geliştirmelerinin yanı sıra bitki liflerinden dokumalar ortaya koymuş ve topraktan çanak çömlekler (seramik kaplar) imal etmişlerdir.

Buna göre bu çağlarda yaşayan insanlar hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Üretimde ateşten yararlanmışlardır.
B) Sanat alanında gelişme göstermişlerdir.
C) Yerleşik hayatta iken sanata başlamışlardır.
D) Zaman geçtikçe teknik alanda ilerlemişlerdir.
E) Tarih Öncesi Dönem'de ihtiyaçları doğrultusunda çalışmışlardır.

3. Tarih Öncesi Dönem'de görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisi insanların üretici konuma geçtiklerinin doğrudan göstergesi sayılabilir?

- A) Ateşin kullanılması
B) Orak ve sabanın kullanılması
C) Bazı hayvanların avlanması
D) Taştan aletlerin yapılması
E) Mağara resimlerinin yapılması

4. İklimin yumuşamasıyla insanlar Yeni Taş Devri'nde mağaralardan çıkarak su kenarlarında ilk köyleri kurmuşlardır. Tunç Devri'nde ise, tarım yapılan bu köyler özellikle yağmacılara karşı birleştirilip etrafları çevrilerek ilk siteler oluşturulmuştur.

Bu bilgilerden yola çıkılarak aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Tunç Devri'nde ilk siyasi yapılanmalar ortaya konulmuştur.
B) Üretici toplumlar güvenlik konusunda endişe yaşamışlardır.
C) Yeni Taş Devri'nde ilk toplumsal yapılanmalar meydana getirilmiştir.
D) Tabiat şartları insanlarla ilgili sosyal değişimler üzerinde etkili olmuştur.
E) Tarih Çağları'nda insanlık açısından önemli birtakım sosyal ve siyasi gelişmeler yaşanmıştır.

5. I. Ateşin bulunması
II. Avcılık ve toplayıcılığın sürdürülmesi
III. Sulama kanallarının açılması
IV. Tarımsal faaliyetlerin yapılması

Bu gelişmelerden hangileri insanların yerleşik hayata geçmeleriyle ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) III ve IV

6. Tarih Öncesi Dönem'de meydana gelen gelişmelerden bazıları şunlardır:

- I. Mağara duvarlarına resimler çizilmiştir.
- II. Ateş kullanılmaya başlamıştır.
- III. Bakır ve tunçtan araçlar yapılmıştır.

Bunlardan hangilerinin doğrudan insan yaşamını kolaylaştırdığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Orta Taş Devri'nde,
- Taş ve kemikten basit aletler yapılmıştır.
 - Avcılık ve toplayıcılıkla uğraşmıştır.
 - İklim koşullarından dolayı mağaralara sığınmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Tüketici bir toplum yapısının olduğuna
B) Toplumlar arası ticaretin gelişmiş olduğuna
C) Teknik alanda gelişme yaşandığında
D) Geçim ekonomisi uygulandığına
E) Yaşam biçiminin doğa koşullarından etkilendiğine

8. Paleolitik Devir (Eski Taş Çağı),
- Dünya'nın buzullarla kaplı olduğu bir dönemdir.
 - İnsanlık tarihinin en uzun ve en az bilinen çağıdır.
 - İnsanların mağaralarda ve ağaç kovuklarında yaşadıkları bir zaman dilimidir.

Bu bilgiler dikkate alındığında Paleolitik Çağ'la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Kültürel etkileşimin canlı olmadığına
B) Çetin iklim şartlarının yaşandığına
C) İlkel bir yaşam tarzının hâkim olduğuna
D) Sosyoekonomik hayatın canlı olduğuna
E) Kalıntılarla yeterince aydınlatılmadığına

9. Paleolitik Dönem'in sonlarında insanlar ateşi kullanmayı öğrenmişlerdir.

Bu gelişme ve ilgili dönem dikkate alındığında;

- I. aydınlanma,
II. soğuktan korunma,
III. yırtıcı hayvanlardan korunma

yararlarından hangileri bu devirde ateşin sağladığı faydalar arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

10. I. Yerleşik hayata geçilmesi
II. Mimarinin gelişmesi
III. Ticari faaliyetlerin başlaması

Tarih Öncesi Dönem'de ortaya çıkan bu gelişmelerden hangilerinin sonucunda kültürel ve medeni gelişim hızlanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

11. Yeni (Cıvalı) Taş Devri'nde;

- I. mikrolitlerin imal edilmesi,
II. kilden çanak çömlek yapımına başlanması,
III. taştan ve kemikten, daha kullanışlı aletlerin yapılması

gelişmelerinden hangileri insanların el işçiliğinde gelişme yaşadıklarını göstermektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

12. Eski bir yerleşim yerinde yapılan arkeolojik kazılarda toprağın en alt katından en üst katına doğru sırasıyla aşağıdaki kalıntılara rastlanılmıştır.

Bu yerleşim yeri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ateşin denetim altına alındığına
B) İleri bir uygarlıktan etkilendiğine
C) Kolonyalist amaçlı savaşların gerçekleştiğine
D) Tarih Öncesi Çağlar'ın sırasıyla yaşanmadığına
E) Maden Çağları'nın Taş Çağları'ndan sonra yaşandığına

1. Tarih Öncesi Dönem'de Anadolu ve Mezopotamya gibi coğrafyaların, yerleşim yerleri olarak seçilmelerinde;

- I. rahat geçim imkânı sunma,
- II. verimli toprağa sahip olma,
- III. ticaret güzergâhları üzerinde bulunma

özelliklerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Anadolu'da ve Mezopotamya'da Tarih Öncesi Dönem'e ait bazı yerleşim yerlerinde yapılan kazılarda, iki coğrafyada da orak, saban, kap, çömlek ve takılara rastlanmıştır.

Bu durum aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşmayı doğrudan kolaylaştırabilecek bir nitelik taşımaktadır?

- A) Farklı toplumlar benzer alet ve araçlara ihtiyaç duymuşlardır.
- B) Yazının bulunması coğrafyalar arasında etkileşimi artırmıştır.
- C) İlk Çağ'da yaşayan iki komşu toplum, etkileşim içerisinde olmuştur.
- D) Farklı coğrafyalarda sosyal ve siyasal yapılanmaya dair izlere rastlanmıştır.
- E) Bölgeler arası etkileşim göçebe hayat malzemelerinin yayılmasında etkili olmuştur.

3. Konya'da Çatalhöyük, Çorum'da Alacahöyük, Burdur'da Hacılar Höyüğü, Diyarbakır'da Çayönü gibi yerlerde Tarih Öncesi Dönem'e ait kalıntıların bulunması aşağıdaki yargılardan hangisi için bir kanıt sayılabilir?

- A) Anadolu'da doğa olayları kalıcı izler bırakmıştır.
- B) Anadolu'da göçebe hayat tarzı hiç görülmemiştir.
- C) En eski köyler ve şehir devletleri Anadolu'da kurulmuştur.
- D) Anadolu'da, yazının icadından önceki dönemde bazı eserler ortaya koyulmuştur.
- E) Türkiye'de Tarih Öncesi Çağlar, farklı bölgelerde eş zamanlı olarak yaşanmıştır.

4. Orta Taş Çağı'na (Mezolitik Çağ) ait olan Öküzini'nde (Antalya) yapılan araştırmalar, buradaki avcı-toplayıcı toplumların ok ve yayı kullandıklarını ortaya koymuştur.

Bu bilgi;

- I. Anadolu'da insanlığın çok eski izlerinin sürülebildiği,
- II. yerleşik yaşama çok erken dönemlerde geçilmiş olduğu,
- III. Rumeli'de çok eski dönemlerde bazı silahların kullanılmış olduğu

ifadelerinden hangilerine kanıt olarak öne sürülebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5. Eski kabullere göre insanlık günümüzden on bin yıl kadar önce tarıma ve tabii olarak yerleşik hayata geçmiş, bundan sonraki zamanlarda ise kalıcı mimari yapılar vermeye başlamıştı. Mesela ilk tapınak Malta'daki MÖ 5000'e tarihlenen mabet olarak kabul ediliyordu. Fakat günümüzden yaklaşık on iki bin yıl öncesine yani insanların henüz göçebe yaşadıkları dönemlere ait olan Göbeklitepe'deki (Şanlıurfa) tapınakların bulunmasıyla bu görüş ciddi anlamda sarsılmıştır.

Bu bilgilerin,

- I. Anadolu, arkeologları şaşırtacak verilere sahiptir.
- II. Tarih Öncesi Dönem'de Şanlıurfa önemli bazı gelişmelere sahne olmuştur.
- III. Dinî mimari örnekleri, insanlar yerleşik hayata geçmeden verilmeye başlamıştır.

iddialarından hangilerini doğruladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. Konya Çatalhöyük'te, Çatalhöyük'e özgü şekillerin işlendiği pişmiş kil mühürler bulunmuştur.

Buna göre, Çatalhöyük'te yaşamış olanlarla ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Ateşi kullanmayı bilmektedirler.
- B) Kara ticaretinde ileri gitmişlerdir.
- C) Komşu kültürlerden etkilenmişlerdir.
- D) Özel mülkiyet anlayışına sahip olmamışlardır.
- E) Daha çok madenden araç ve gereç yapmışlardır.

7.

Bu haritada yer alan ve Paleolitik Dönem'de insan yerleşimine sahne olan Yarımburgaz'daki tarihî mağara hakkında,

- I. Avrupa Kitası'nda yer almaktadır.
- II. Siyasal yapılanmanın bir göstergesidir.
- III. Anadolu'da yerleşik hayatın bir kanıtıdır.

bilgilerinden hangilerinin doğru olduğu savunulamaz?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

8.

Konya'da bulunan Çatalhöyük, Neolitik Çağ'a ait bir yerleşim yeri olup 2012 yılında UNESCO Dünya Miras Listesi'ne alınmıştır. Bu bölge, tarım ve avcılık gibi önemli sosyoekonomik gelişmelere tanıklık etmiştir. Çatalhöyük kentinin Doğu Höyüğü MÖ 7400 - MÖ 6200 arasına tarihlenen on sekiz adet Neolitik yerleşim katmanından oluşmakta olup burada duvar resimleri ve heykeller bulunmuştur. Batı Höyüğü ise MÖ 6200 - MÖ 5200 arasına tarihlenen, Kalkolitik Dönem'e ait kültür izleri sergilemektedir.

Buna göre Çatalhöyük hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tunç ve Demir çağlarını görmüş bir şehirdir.
- B) Tarih Öncesi Dönem'e ait bir yerleşim yeridir.
- C) Üretici topluma dair izlerin görüldüğü bir kenttir.
- D) Dünya kültür tarihi açısından önemli bir bölgedir.
- E) Geçim ve sanata dair çalışmaların görüldüğü bir coğrafyadır.

9.

Anadolu'daki en eski yerleşim yerlerinden biri olan Çayönü'nde yapılan araştırmalarda orak ve bıçaklar ile tahıl öğütme taşları bulunmuştur.

Buna göre, Çayönü'yle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Tarım yapılmıştır.
- B) Üretim faaliyetleri görülmüştür.
- C) Yerleşik hayata geçilmiştir.
- D) Kara ve deniz ticareti gelişmiştir.
- E) Taştan ve madenden araçlar kullanılmıştır.

10.

- Alacahöyük'te (Çorum) Tunç Çağı'na ait bir yerleşim yerinde özenle inşa edilmiş ve içerisi değerli ve yüksek işçilikli taşlarla süslenmiş hanedan mezarları bulunmuştur.
- Çayönü (Diyarbakır) ve Caferhöyük (Malatya) bölgelerinde dünyada bilinen ilk buğday türlerinden biri olan Emmer evcil buğdayına rastlanmıştır.

Bu bilgilerden yola çıkılarak aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Anadolu'da mimari ve tahıl üretimi alanlarında çalışmalar yapılmıştır.
- B) Ön Asya, siyasi yapılanmaya ve tarımsal faaliyete sahne olmuş bir coğrafyadır.
- C) Lüks ekonomisi uygulayan eski Anadolu halklarında öbür dünya inancı yoktur.
- D) Günümüz Türkiye'sinin sınırları içerisinde önemli tarihî yerleşkeler bulunmaktadır.
- E) Ziraat yapma ve maden işleme gibi işler Anadolu'da çok eski dönemlerde bile bilinmektedir.

11.

Yapılan kazılar sonucunda Burdur Hacılar Höyüğü bulunularının, Konya Çatalhöyük'teki buluntular ile benzer özellikler gösterdiği görülmüştür.

Bu bilgi, bölgeler arasında;

- I. kültürel etkileşimin yaşandığı,
- II. ticari faaliyetlerin yapıldığı,
- III. insan ihtiyaçlarının farklılık gösterdiği

durumlarından hangilerinin bir göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12.

Özellikle bazı tarihî eserler, onları meydana getiren toplulukları ve kendilerinin ortaya koydukları coğrafyaları aşan bir değere sahip olup bu kıymetleri ilgili otoritelerce kabul de görmüştür.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki yargıyı en iyi şekilde örneklemektedir?

- A) Mezopotamya'da ilk sitelerin kurulması
- B) Hititlerin ilk defa medeni kanun düzenlemesi yapmaları
- C) Çatalhöyük'ün, ilk şehir yerleşmesi olarak da kabul görmesi
- D) Asurlulara ait karum denen ticaret merkezlerinin bulunması
- E) Göbeklitepe'nin UNESCO tarafından Dünya Mirası Listesi'ne alınması

1. Kültür "tarihsel, toplumsal gelişme süreci içerisinde ortaya koyulan tüm maddi ve manevi değerler ile bunları meydana getirmede, sonraki nesillere iletmeye kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü, hars, ekin" olarak; uygarlık ise "Bir ülkenin, bir toplumun, maddi ve manevi varlıklarının, fikir, sanat çalışmalarıyla ilgili niteliklerinin tümü, medeniyet" şeklinde tanımlanmaktadır.

Buna göre kültür veya uygarlık hakkında aşağıdaki-lerden hangisi söylenemez?

- A) Toplumların kimliklerini korumalarında etkilidir.
B) Toplumda kuşaklar arası aktarımla devam ettirilir.
C) Doğa olaylarının bir toplamı olarak ortaya çıkan sonuçtur.
D) Bir toplumun ortaya koyduğu değerleri veya eserleri ifade eder.
E) Mücadele ve azmin örneği olarak zaman içerisinde ortaya çıkmıştır.

2. İbn-i Haldun "Coğrafya kaderdir." demiştir. Bu söz aynı zamanda uygarlıkların ortaya çıkmasında çok etkili olmuş bir etkeni de belirtmektedir.

Bu savı;

- I. dağlık yapıdan dolayı birbirinden kopuk alanlarda yaşayan Yunanlıların, dağınık şehir devletleri hâlinde örgütlenmeleri,
II. Urartularda önceden feodal beyler ile yönetim görülürken sonraları kralın, bu beylerin yerine merkezden valiler atması,
III. bölgelerindeki imkânsızlıklardan dolayı tarımla geçinmeye mecbur kalan Friglerin, öküz öldürme ve saban kırana ölüm cezası vermeleri

durumlarından hangilerinin örneklediği söylenebilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

3. Tarihin ilk dönemlerinde yaşayan insanların yaşantı ve değerlerini açığa çıkarmada, o dönemlerde mevcut olan sözlü kültür aktarımı unsurları oldukça önem taşımaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu türden unsurlar arasında sayılamaz?

- A) Kitabe B) Hikâye C) Destan
D) Masal E) Mit

4. Prof. Dr. İbrahim Kafesoğlu "medeniyet" kavramını "milletlerarası ortak değerler seviyesine yükselen anlayış, davranış ve yaşama araçlarının bütünü" şeklinde tanımlayıp bu ortak değerlerin kaynağının ise kültürler olduğunu belirtmiştir.

Bu açıklamaların;

- I. kültür ve uygarlık kavramlarının bağlantılı olduğu,
II. farklı kültürlerin bazı ortak paydalarının olabileceği,
III. medeniyetin, insan hayatı ve tavırları ile iç içe bir kavram olduğu

ifadelerinden hangilerini desteklediğinden söz edilebilir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5. İnsanlık tarihinin ilk dönemleri hem sürekli merak konusu olmuş hem de bu konuda veri azlığından dolayı istenen sayı ve netlikte cevaplara ulaşılamamıştır. İnsanlığın ilk izlerini sürmede, Tarih Öncesi Dönem'i aydınlatmada, toplumların inanç, değer, kültür ve uygarlıklarını ortaya koymada incelenebilecek veriler arasında efsaneler, mitler, nesilden nesle aktarılan hikâyeler önemli yer tutar.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinden söz edilmektedir?

- A) Tarih Öncesi Dönem'in öneminden
B) Kültür ve uygarlık kavramlarının yakınlığından
C) İnsanlığın ilk dönemlerini aydınlatmada kullanılabilir sözlü kaynaklardan
D) Halkların manevi gelişimlerinin maddi gelişimleriyle paralel şekilde ilerlediğinden
E) Toplumların kültür ve medeniyetlerini aydınlatmada yararlanılabilecek yazılı kaynaklardan

6. Tarihçiler için yazı çok önemlidir.

Aşağıdakilerden hangisi bunun daha güçlü bir kanıtı sayılabilir?

- A) Yazının icadıyla tarihin başlatılması
B) Resmî tarihte yazının bolca kullanılması
C) Yazının çok uzun bir süredir kullanılıyor olması
D) Tarih Öncesi Dönem'in uzun sürdüğünün kabul edilmesi
E) İnsanlığın yazıyı önemli amaçlara yönelik olarak kullanması

7. Bazı sözlü kültür unsurları çeşitli toplumlarda ortak özellikler gösterecek şekilde önemli sayılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu ifadeyi örneklemektedir?

- A) Sümer yazısının Akadlarca da kullanılması
- B) Mısırlılar ile Hititlerin hiyeroglif kullanmaları
- C) Türklerin ve Romalıların bazı efsanelerinde kurt figürünün önemli bir yer tutması
- D) Roma'nın On İki Levha Kanunları'nın günümüz Avrupa hukukuna temel oluşturması
- E) Farklı semavi dinlere ait kutsal metinlerde melek, sevap, günah gibi ortak birtakım kavramların yer alması

8. Mezopotamya Medeniyeti'nin temelini atan Sümerlere göre topraklar tanrılara aitti. Ekilip biçilen topraklarda çalışan insanlar, elde ettikleri tarım ürünlerini ziggurat denen tapınakların alt kısımlarındaki depoların da görevlisi olan rahiplere teslim etmek zorundaydılar. Teslim edilen ürünlerin kayıtlarının tutulması için çivi yazısı denen bir sembol yazı icat edilerek vergiler bu şekilde kayıt altına alındı.

Buna göre yazının icadında aşağıdakilerden hangisinin daha etkili olduğu söylenebilir?

- A) Askerî amaçların
- B) Sosyal ihtiyaçların
- C) Siyasal gerekliliklerin
- D) Ekonomik gereksinimlerin
- E) Sosyokültürel faaliyetlerin

9. Tarihin çok eski zamanlarından beri insanoğlu, olayları kaydedip incelemek için tarih; ülke ve bölge sınırlarını ve gideceği yolları belirlemek için coğrafya; çeşitli maddi kazanım ve dinî ibadet zamanlarını tespit edebilmek gayesiyle astronomi; insanı tedavi edebilmek amacıyla tıp, günlük hesaplamalarını yapabilmek için matematik; tarla sınırlarını belirlemek gibi ihtiyaçları için ise geometri denen kadim bilimlerini kullanmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadan çıkarılabilecek bir sonuçtur?

- A) Kadim bilimler eski çağlara özel kalmıştır.
- B) Kadim bilimler yenilikleri ifade etmektedir.
- C) Bilimler zaman içerisinde önem kaybetmiştir.
- D) Bilimler sırf maddi amaçlar için kullanılmıştır.
- E) Bilimler eskiden beri insanın ihtiyaçlarını karşılamaya hizmet etmiştir.

10. Tarih bilimi; Tarih Öncesi Çağlar'ı kullanılan araç gereçler ile bunların yapımında kullanılan tekniklere göre, Tarih Çağları'nı ise önemli olaylara göre ayırıp isimlendirmiştir.

Bu farklılık aşağıdakilerden hangisinden kaynaklanmıştır?

- A) Tarih Öncesi Çağlar'ın çok uzun sürmüş olmasından
- B) Tarih biliminde insana ait gelişmelerin incelenmesinden
- C) Kazılarda yazılı arkeolojik kalıntılara rastlanabilmesinden
- D) Yazılı olduğu için Tarih Çağları'ndaki olayların net şekilde bilinebilmesinden
- E) Milattan önceki yılların bir kısmının yazısız bir kısmının yazılı dönemlere rast gelmesinden

11. Bilim, kanıtlanabilen ama yeni verilere göre değişebilen birtakım sonuçlara ulaşır. Bunun için çeşitli ilmi yöntemler kullanır. Bilim, insanlığın ortak ürünüdür. Kökleri ise insanlığın çok eski devirlerine kadar uzanır. Günümüz medeniyet birikiminin bilim, teknik ve kültür çalışmaları sayesinde oluşup gelişmesinde pek çok toplumun payı olmuştur.

Bu parçada bilim veya uygarlığın aşağıdaki özelliklerden hangisine sahip olduğundan söz edilmemiştir?

- A) Kadim olma
- B) Metotlu çalışma
- C) İspatlanabilir olma
- D) Evrensel nitelik taşıma
- E) Yerli ve millî boyutta kalma

12. Eski Çinliler anatomi, tıp, eczacılık bilgi ve uygulamalarında ilerlemiş ayrıca çeşitli masaj ve akupunktur yöntemlerini kullanmışlardır.

Bu bilgi ve günümüze uzanan tarihsel süreç dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi öne sürülemez?

- A) Kadim bazı bilimler eskiden Çin'de kullanılmıştır.
- B) Kadim birtakım bilimler eski dönemlerden beri insanlığa hizmet edegelmiştir.
- C) İlk Çağ'a ait medeniyet havzalarından birinde birçok alanda bilimsel gelişme görülmüştür.
- D) Eski çağlarda Uzak Doğu'da kullanılan bazı tıbbi teknikler günümüzde de kullanılmaktadır.
- E) Eski Çinlilerin sahip oldukları bazı sosyal bilimler ile uygulamaları günümüzde de varlıklarını sürdürmektedir.

1. • Tarımın geliştiği ilk yer, Orta Doğu'da "Verimli Hilal" adı verilen bölgedir.
• İlk kent devletleri Mezopotamya'da ortaya çıkmıştır.

Buna göre, siyasi organizasyonların oluşumunun aşağıdaki alanların hangisindeki gelişimin bir sonucu olduğu söylenebilir?

- A) Askerî B) Ekonomik C) Dinî
D) Hukuki E) Kültürel

2. Mezopotamya ekonomisiyle ilgili olarak,

- Ticari faaliyetler takas usulüyle yapılırdı.
- Tarım ve hayvancılık çok önemli bir yere sahipti.
- Tarımsal ürünlerin bir kısmı tapınaklara bırakılırdı.

Bilgileri göz önüne alındığında;

- I. çok tanrılı inanç,
II. ekonomik çeşitlilik,
III. para kullanımı

olgularından hangilerinin Mezopotamya'da var olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. Sümerler; cebirsel dört işlemi kullanmış ve daireyi 360'a bölmüşlerdir.

Buna göre Sümerlerde;

- I. tarih,
II. matematik,
III. geometri

Bilimlerinden hangileriyle ilgili çalışmalar yapıldığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Mısırlılar, ölümden sonra hayatın devam edeceğine inan-dıklarından dolayı mumyacığa önem vermişlerdir.

Bu durum ile;

- I. tıp,
II. anatomi,
III. geometri

alanlarından hangilerinin Mısırlılarda gelişmesi ara-sında bağlantı kurulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. MÖ 1296 – MÖ 1280 yıllarında Hititlerle Mısırlılar ara-sında Suriye topraklarını ele geçirmek amacıyla savaş yapılmış, bu savaş sonucunda iki taraf arasında Kadeş Antlaşması imzalanmıştır.

Bu gelişme ışığında aşağıdakilerden hangisi söyle-nebilir?

- A) Uluslararası ittifaklar kurulmuştur.
B) İki devlet arasında ticaret başlamıştır.
C) Din savaşları antlaşmayla bitirilmiştir.
D) İki devletin savaşacak insan gücü tükenmiştir.
E) Tarih Çağları'nda önemli bir gelişme yaşanmıştır.

6. Eski Mısır'da II. Ramses tarafından büyük tanrılar için kaya tapınakları yapılmıştır. Ön cephesini 20 metre yük-sekliğindeki II. Ramses heykelinin süslediği bu tapınak-ların iç duvarları ise Kadeş Savaşı'nı tasvir eden resim-lerle bezenmiştir.

Buna göre sanatsal faaliyetlerin;

- I. inanç,
II. ekonomik uğraş,
III. askerî gelişme

unsurlarından hangilerinin etkisiyle oluşturulduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

7. Mısırlılar, Nil Nehri'nin yıl içinde taşıdığı zamanı hesaplamak için çalışmalarını yapmışlardır. Ayrıca bu taşmalara bağlı olarak bozulan tarla sınırlarını yeniden belirleme yöntemleri geliştirmişlerdir.

Bu doğrultuda Mısırlılarda;

- I. astronomi,
- II. mimari,
- III. geometri

alanlarından hangilerinde gelişme görülmüştür?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

8. Kâğıt ve pusula, Çinlilerin insanlığa kazandırdıkları buluşlardır.

Buna göre Çinlilerin;

- I. kültür,
- II. tarım,
- III. astronomi

alanlarından hangilerinde ilerleme gösterdiklerinden söz edilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

9. İran'da kurulmuş olan Med ve Pers devletleri zaman içinde Anadolu, Mezopotamya ve Doğu Akdeniz bölgelerinde hâkimiyet kurmuşlardır. Persler bu toprakları satraplıklara ayırarak yönetmişlerdir.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine kesinlikle ulaşılabılır?

- A) Demokratik bir düzen oluşturulmuştur.
- B) Doğu ve Batı uygarlıkları ayrıştırılmışlardır.
- C) İran dili ve inancı Doğu'ya egemen olmuştur.
- D) Siyasi hâkimiyet kültürel etkileşimi yavaşlamıştır.
- E) Merkezî otoritenin denetim gereksinimi oluşmuştur.

10. İbraniler Musevilğin sadece kendi milletlerine gönderildiğini ileri sürerek bu dini, bir anlamda millî dinleri hâline getirmişlerdir.

Bu anlayışın aşağıdakilerden hangisini engellediği savunulabilir?

- A) Bilimsel alanda ileri gidilmesini
- B) Savaşçı bir özelliğe sahip olunmasını
- C) Toplumsal dayanışmanın güçlü olmasını
- D) Musevilğin farklı toplumlara yayılmasını
- E) Musevilğin semavi dinlerden sayılmasını

11. Pers İmparatorluğu;

- Ülkesini satraplık adı verilen eyaletlere ayırmıştır.
- Düzenli bir posta örgütü kurmuştur.

Bu uygulamaların ortak ve öncelikli olarak aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Kültürel birliği sağlamaya
- B) Ticaret hacmini artırmaya
- C) Yerleşik yaşamı geliştirmeye
- D) Merkezî otoriteyi güçlendirmeye
- E) Siyasi egemenlik alanını genişletmeye

12. Kast Örgütü, MÖ 2000'de Hindistan'ı işgal eden Arilerin, güç ve varlıklarını korumak amacıyla kurdukları bir sistemdir. Bu sistemde halk;

- Brahmanlar: Din adamları,
- Kşatriyalar: Asiller ve askerler,
- Vaysiyalar: Sanatkâr ve tüccarlar,
- Südralar: Köylüler ve işçiler

şeklinde sosyal gruplara ayrılmıştır.

Bu bilgi dikkate alındığında,

- I. Ariler sınıflı bir toplum yapısını savunmuşlardır.
- II. Hint toplumda dinin önemi azalmıştır.
- III. Hindistan'da sosyal eşitlik hâkim olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

1. Hitit merkezî otoritesi, feodal beyliklerin merkezden gönderilen valiler aracılığıyla kaldırılması sonucunda oluşturulmuştur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Hitit Devleti ilk meşrutiyetçi devlettir.
B) Hititler, siyasal istikrarı hedeflemişlerdir.
C) Hititler, merkezî bir yönetim kurmuşlardır.
D) Hititler, güçlü ve merkezî bir devlet kurmak istemişlerdir.
E) Hititler, egemen oldukları topraklarda birleştirici bir rol oynamışlardır.

2. Frigler Bereket Tanrıçası Kibebe'yi önemli bir ilah kabul etmişlerdir.

Buna göre Friglerle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Tek tanrılı inanış hâkimdir.
B) Tarım önemli bir geçim kaynağıdır.
C) Yönetim tarzı, inancı şekillendirmiştir.
D) Askerî açıdan güçlü olunmuştur.
E) Anadolu'da siyasi birlik hedeflenmiştir.

3. Urartular için en önemli tanrı savaş tanrısı olan Haldi'ydi.

Bu bilgi ışığında, Urartular hakkında,

- I. Savaşçı bir toplumdur.
II. Çok tanrılı bir inanca sahiptirler.
III. Anadolu'da siyasi birliği sağlamışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

4. Lidya Devleti Sard (Salihli / Manisa) merkezli olarak kurulmuştur. Yönetimde kralın yanı sıra soylular da etkili olmuştur. Parayı icat eden ve Kral Yolu'nu açan Lidyalılardır. Fakat sadece paralı askerlerle savaşmaları devletlerinin yıkılmasında etkili olmuştur.

Bu parçada Lidyalılar hakkında aşağıdakilerden hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Ticari alanda önemli bir yol açtıklarından
B) İdarelerinde aristokrasinin etkili olduğundan
C) Anadolu coğrafyasında hüküm sürdüklerinden
D) Vatan askeri kavramına çok önem verdiklerinden
E) Takas usulüne son verebilecek bir buluş yaptıklarından

5. Yunanlılarda ulusçuluk düşüncesinin varlığına;

- I. siteler arası savaşlar yapma,
II. Yunan dilini ve kültürünü yayma,
III. deniz ticareti yapma

faaliyetlerinden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

6. Yunan şehir devletleri,

- Bağımsız kalmak için mücadelelere girişmişlerdir.
- Kendi yasama ve yürütme organlarına sahip olmaya önem vermişlerdir.

Bu bilgilere bakılarak, Yunanistan'da,

- I. Siyasi birlik yoktur.
II. Demokratik usul güçlü tutulmuştur.
III. Ekonomik gelişmeler kültürel yapıyı etkilemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. Hellenizm, İskender İmparatorluğu'nun Asya Seferi'yle egemenlik altına aldığı bölgelerdeki kültürlerin kaynaşmasıyla oluşmuştur.

Bu durum,

- I. Hellenizm sentez bir kültür olma özelliğine sahiptir.
- II. Hellenistik kültürün oluşumunda siyasi ve askerî faaliyetler rol oynamıştır.
- III. İskender İmparatorluğu Avrupa kültürünün yayılma alanını daraltmıştır.

yargılarından hangilerini destekler niteliktedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

8. • Başkentleri Ninova olan Asurlular, Anadolu'da karum denen ticaret merkezleri kurmuşlardır.
• Lidyalılar, başkentleri Salihli'den başlayıp Polatlı ve Ninova üzerinden Basra Körfezi yakınlarındaki Sus şehrine kadar uzanan Kral Yolu'nu açmışlardır.

Bu bilgiler aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşmada kullanılamaz?

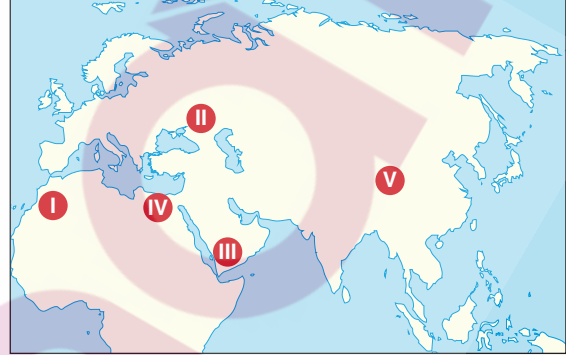
- A) Kıtalar arası ticari faaliyet yapılmıştır.
- B) Farklı coğrafyalar arasında ticaret gerçekleştirilmiştir.
- C) Anadolu ile Mezopotamya arasında etkileşim yaşanmıştır.
- D) Lidyalılar ve Asurlular kara ticaretinde ileri gitmişlerdir.
- E) Ekonomik faaliyetler çeşitli yapıların oluşumuna yol açmıştır.

9. Ege ve Akdeniz'deki adalardan harekete geçen topluluklar MÖ XIII. yüzyıl sonları ile MÖ XII. yüzyıl başlarında Ege Göçleri veya Deniz Kavimleri Hareketi olarak bilinen göçleri gerçekleştirmişlerdir. Bu göçler Yunanistan'dan başlamış ve göç dalgaları Mısır'a kadar uzanmıştır. Ege Göçleri Mısır Devleti'ni etkilemiş Hitit Devleti'nin ise yıkılışını hazırlamıştır.

Bu bilgilere göre Ege Göçleri hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Çeşitli kıtaları etkilemiştir.
- B) Avrupa'nın nüfusunu artırmıştır.
- C) Sırf kara yolu üzerinden gerçekleştirilmiştir.
- D) Doğu ve Batı dünyalarını uzlaşmaya yöneltmiştir.
- E) Siyasi nitelikli hareketlenmeler olup günümüz Avrupa devletlerinin oluşmasına yol açmıştır.

10. • İpek Yolu Çin, Orta Asya, Kırım, Anadolu üzerinden Avrupa'ya uzanıyordu.
• Baharat Yolu Hindistan, Umman, Yemen, Kızıldeniz, Akdeniz üzerinden Avrupa'ya uzanıyordu.

Başta verilen bilgi dikkate alınarak yukarıdaki harita incelendiğinde, haritada numaralandırılmış yerlerden hangisinin İpek ve Baharat yolları üzerinde yer aldığı iddia edilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Roma Devleti'ni yöneten krallar, Senato (İhtiyarlar Meclisi) tarafından teklif edilip Kürya (Halk Meclisi) tarafından seçiliyordu.

Bu bilgiye göre,

- I. Kralların seçiminde halk da etkili olmuştur.
- II. Askerî etkinlik artırılmaya çalışılmıştır.
- III. Din, ekonomik ve siyasi alanda belirleyici olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

12. İsrailoğulları, Tevrat'a inandıkları için firavun tarafından Mısır'dan sürülmüşlerdir. Bazı Roma vatandaşları İncil'e inandıkları için ülkelerinden ayrılmak zorunda kalmışlardır.

Bu gelişmelerin,

- I. Göçler manevi nitelikli bir sebebe dayanabilir.
- II. Tarih boyunca tüm dinlerin üyeleri memleketlerinden sürülmüşlerdir.
- III. İnsanların inançları için verdikleri mücadelenin onları zorunlu yer değiştirmeye sevk ettiği olmuştur.

iddialarından hangilerini kanıtlandığı söylenebilir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

1. Devlet denen kurum temelde üç ana unsurdan oluşur. Bunlardan biri insanların yaşayabileceği bir toprak parçasına sahip olunmasıdır. Diğeri, bu toprak parçası üzerinde yaşayan bir topluluğun bulunmasıdır. Önemli diğeri bir unsur ise bu toprak parçası üzerinde yaşayan topluluğu yönetebilecek bir irade ve gücün var olmasıdır.

Buna göre, devletin meydana gelmesinde;

- I. halk,
- II. ülke,
- III. siyasi erk

unsurlarından hangilerinin var olması gerektiğinden söz edilebilir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. İklimin değişmesiyle mağaralardan çıkarak ovalara ve su kaynaklarının yakınlara inip üretici hayata geçen insanlar artık toplu şekilde yaşamakta, seyyar şekilde bir hayat sürmemekte ve kendi ihtiyaçlarını tamamıyla kendisi karşılayamamaktadırlar. Yaşadığı bölgeyi korumaya çalışan insan, aynı zamanda sahip olduğu haklarını muhafaza etmeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda devlet denen kurum oluşturulmuştur.

Buna göre, devletin meydana getirilmesinde;

- I. toplu yaşama geçilmesi,
- II. güvenlik ihtiyacının hissedilmesi,
- III. kazanımların sürdürülmek istenmesi

nedenlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. Devlet, var oluş amacı gereği sinai üretimi destekler, ticaretin yapılacağı ortamı ve güvenliği sağlar, hukuk düzenini kurar. Ancak devlet, tüm bu düzenlemelerinde egemen güç olabilmek için caydırıcı rol üstlenmelidir.

Bu rol aşağıdakilerden hangisinin sayesinde gerçekleştirilebilir?

- A) Kurumsal, silahlı kamu gücünün varlığının
- B) Sosyal barış ortamının kurulmasının
- C) Hukuk sisteminin oluşturulmasının
- D) Ekonominin güçlendirilmesinin
- E) Yerleşik yaşamın teşvikinin

4. Mutlak yetkilere sahip olan Pers ve Roma imparatorları düzgün yollar ve düzenli işleyen posta örgütü kurmuşlardır. Düzenli ordu teşkilatı oluşturmuşlardır. Ülkelerini; Persler satraplık (valilik), Romalılar tema (eyalet) denen birimler hâlinde yönetmiş ve buraları denetlemeye önem vermişlerdir.

Bu uygulamaların temelde aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu ileri sürülebilir?

- A) Ulaşımı rahatlatmaya
- B) Haberleşmeyi kolaylaştırmaya
- C) Feodalitenin etkinliğini çoğaltmaya
- D) Merkezî otoriteyi sağlam ve sürekli kılmaya
- E) Valilerin başkent üzerindeki güçlerini artırmaya

5. Tunç Devri'nde ilk siteleri kuran insanlar, ilerleyen dönemlerde geniş sınırlara sahip ve çok uluslu devletler kurmuşlardır. Bunlar pek çok zaman, egemenliğini tanrısal bir kaynağa dayandırmış tek kişinin tam hâkimiyetine bırakılmış yapılarıdır. Fransız İhtilali sonrasında ise gücünü tanrıdan değil halktan alan yönetim anlayışı, halk meclisi gibi bir unsur tarafından bir oranda kısıtlanmış olan kraliyet yönetimi ve ayrıca imparatorluk yerine ulusal devlet yapılanması yaygınlaşmıştır. Yakın (modern) dönemlerde ise artık yöneticiler seçimle ve belirli bir süreliğine işbaşına gelmekte olup halka (halkın meclisine) hesap vermek zorundadırlar.

Bu bilgilerden yola çıkılarak aşağıdaki sonuçlardan hangisine varılamaz?

- A) Teokratik anlayış ve uygulamalar Fransız İhtilali sonrasında giderek değer kazanmıştır.
- B) Mutlak monarşik yönetimlerde meşruluk kaynaklarından biri din olmuştur.
- C) Günümüze yaklaştıkça meşrutiyeçi ve demokratik anlayış artmıştır.
- D) İlk şehir devletleri Tarih Öncesi Dönem'de kurulmuştur.
- E) İmparatorluk yapıları zamanla azalmıştır.

6. İlk Çağ medeniyetleri genellikle verimli akarsu havzalarında kurulmuştur.

Bu bilgilere göre, İlk Çağ'da,

- I. İstilalara karşı önlem alınmıştır.
- II. Hayvancılık temel geçim kaynağı olmuştur.
- III. Yerleşilen bölgelerde yaşam için elverişlilik dikkate alınmıştır.

yargılarından hangilerine doğrudan ulaşılabılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Büyük İskender Mısır'da Amon-Ra'nın oğlu ilan edilmiş, Hitit kralına devlet işlerinde son sözü söyleme hakkının tanrı tarafından verildiğine inanılmış, Sümerlerde krallık babadan oğla geçmiş, Yunanlılarda yöneticiler soylular arasından gelmiş, Bumin Kağan'ın töreye uyduğu ve başlılara baş eğdirip çeşitli milletlere hâkim olduğu ve Bilge Kağan'ın ise yoksul milletini zengin kıлып açları doyurup çıplakları giydirdiği beyan edilmiştir.

Bu parçada en genel çerçevede aşağıdakilerden hangisinden bahsedilmektedir?

- A) Sosyal devletin anlam ve öneminden
B) Antidemokratik rejimlerin kötü yönlerinden
C) Yönetimde saltanat usulünün tarihçesinden
D) Meşrutiyet yönetimini benimseyen idarelerden
E) İdarecilere meşruiyet sağlayan maddi ve manevi kaynaklı sebeplerden

8. Konargöçerler; yerleşiklere göre daha seyyar ve hareketli olduklarından dolayı genelde onlardan daha mücadeleci, savaşçı, saldırgan ve yağmacı özelliklere sahip olmuşlardır. Bağımsızlıklarına da oldukça düşkünlüdürler. Fakat şehirleşme, altyapı inşası ve kalıcı mimari eserler bırakma gibi konularda onlardan daha zayıf kalmışlardır. Ayrıca yerleşiklere hayvansal ürünler ve madeni mamuller satarlarken karşılığında ise onlardan tarımsal ürünler satın almışlardır.

Yalnızca bu bilgilere göre konargöçer veya yerleşik yaşamanın çeşitli toplumlarda aşağıdaki konulardan hangisi üzerinde etkili olduğundan söz edilemez?

- A) Sanat B) İnanç C) Uygarlık
D) Karakter E) Ekonomi

9. Bazı İlk Çağ toplumlarında kalabalık köle gruplarının olması aşağıdakilerden hangisinin göstergesi değildir?

- A) Sınıf ayrımının
B) Mülkiyet hakkının
C) Toplumsal hiyerarşinin
D) Hukukun üstünlüğünün
E) Toplumsal tabakalaşmanın

10. İbraniler, hukuk sitemlerini kendi kutsal kitapları olan Tevrat'a dayandırmışlardır. Hz. Musa'ya indirilen On Emir adı altındaki hükümlerin hukukta esas tutulması gerektiğini kabul etmişlerdir. Bu emirler; tevhit inancına, ibadete ve ahlaka dair hükümler ile günümüzde kabul görmüş birtakım evrensel ilkelere uygun buyruklar içermektedir.

Bu bilgilere göre On Emir adlı metinde aşağıdaki emirlerden hangisinin bulunması beklenmez?

- A) İnsan öldürmeyeceksin!
B) Hırsızlık yapmayacaksın!
C) Anne ve babana hürmet edeceksin!
D) Putlara saygı göstermede kusur etmeyeceksin!
E) Kimsenin aleyhine yalancı şahitlik yapmayacaksın!

11. I. Tiranların görülmesi
II. Akdeniz ve Karadeniz'de kolonilerin kurulması
III. Halk temsilinin görüldüğü meclislerin bulunması

Bunlardan hangileri Yunanistan'da demokrasi ile bağdaşan uygulamalar görüldüğünün göstergesidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. Roma imparatorluk tarihi patrici - plep mücadeleleri ile doludur. Plepler devlet kademesinde söz sahibi olmak amacıyla kendi meclislerini kurmuş ve zamanla Roma kanunlarının yazılı hâle gelmesinde; aile, borç, ceza ve miras hukukunun düzenlenmesinde anahtar bir rol oynamışlardır.

Buna göre Roma'da siyasi ve hukuki yapının şekillenmesinde aşağıdakilerden hangisinin daha etkili olduğu söylenebilir?

- A) Dini farklılıkların
B) Sınıf mücadelelerinin
C) Ekonomik kazanımların
D) Kültürel farklılıkların
E) Dış baskıların

1. "Tarih" kelimesi ilk zamanlarda "bir hadisenin kaydı, tarihî bir olayın zamanının tayin ve tespiti" gibi dar anlamlarda kullanılırken günümüze uzanan süreçte ise çok daha geniş bir anlam yüküne sahip olmuştur.

"Tarih" sözcüğünde görülen bu anlam genişlemesi aşağıdakilerden hangisi ile açıklanamaz?

- A) İnsanın kendini ve evreni anlama çabasının artmasıyla
B) Yazısız eserlerin de kaynak olarak kabul edilmesiyle
C) Tarih anlatımlarında aktarma ve kaydetme ile yetinilmek istenmemesiyle
D) Toplumsal olayları değerlendirme ve yorumlama gerekliliğinin çoğalmasıyla
E) Farklı anlayışlara sahip ilmî kurumların, tarih eğitim ve araştırma faaliyetlerinde bulunmalarıyla
2. Tabii bilimlerde kesin kanunlar koyulabilmesine rağmen, tarihî olayların açıklanmasında kesin kanun ve kurallar koyulamamaktadır.

Bu durum tarihî olayların;

- I. birbirlerinden etkilenebilmeleri,
II. tekrarlanmalarının mümkün olmaması,
III. aralarında neden-sonuç bağlantısı olabilmesi

özelliklerinden hangileriyle doğrudan ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

3. Yapılan kazılar sonucunda bulunan Sümer tabletleri okunup incelenmiş, ayrıca bu tabletlerde ve dolayısıyla Sümer dilinde kullanılan birtakım kelimelerin eski Türklerin kullandıkları bazı sözcükler ile olan benzerlikleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Bu çalışmalar sırasında,

- I. filoloji,
II. arkeoloji,
III. epigrafya

bilimlerinden hangilerinden yararlanması beklenir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. Günümüzde bazı Balkan devletlerinin ders kitaplarında Osmanlı Dönemi'ne ait olumsuz örnekler ve düşmanca yorumlar yer almaktadır.

Bu durumun aşağıdaki yargılardan hangisine ters düşüğü söylenebilir?

- A) Tarihçiler yazılı kaynaklara itibar etmelidirler.
B) Tarihçiler neden - sonuç ilişkisine bakmalıdırlar.
C) Tarihî olayların yer ve zamanları doğru verilmelidir.
D) Tarih, siyasal çekişme ve toplumsal çatışmanın aracı olmamalıdır.
E) Tarihî olaylarda rol oynayan şahısların düşünceleri dikkate alınmalıdır.

5. Mısırlılar tarımsal faaliyetlerini, Selçuklular ile Osmanlılar mali işlerini düzenlemek amacıyla güneş yılı esaslı takvimler oluşturup kullanmışlardır. Sümerler dinî nedenli gözlemleri neticesinde, Müslümanlar ise dinî açıdan önemli sayılan bir olayı esas tutarak ay yılı esaslı takvimler ortaya koymuşlardır.

Bu bilgiler aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesi sayılamaz?

- A) Gökbilim ile takvimbilimin iç içe olduğunun
B) Astronomi alanında gelişmeler yaşandığının
C) Farklı toplumların zamanı ölçmeye ihtiyaç duyduklarının
D) Takvimlerin oluşumunda çeşitli nedenlerin etkili olduğunun
E) Takvim meydana getirme konusunda toplumların ortak şekilde çalıştıklarının

6. MÖ 10'da doğan bir kişi MS 40'ta ölmüş, bu şahsın bir akrabası ise MÖ 20'de doğup MS 50'de hayata gözlerini yummuştur.

Bu bilgilerden yola çıkılarak sözü edilen iki kişi hakkında ortak olarak aşağıdakilerden hangisinin söylenmesi doğru olur?

- A) Hayat süreleri birbirlerininkine eşittir.
B) Orta Çağ'ın başlarında yaşam sürmüşlerdir.
C) Tarih Öncesi Dönem'i yaşayıp görmüşlerdir.
D) Miladi takvimde başlangıç sayılan yılı yaşamışlardır.
E) Hristiyanlık ortaya çıktıktan sonraki dönemde doğup ölmüşlerdir.

7. Tarih Öncesi Dönem'de mağaralarda yaşayan insanlar duvarlara çeşitli hayvan motifleri çizmişlerdir.

Bu gelişme dikkate alındığında,

- I. Toplumsal eğitime önem verilmiştir.
- II. Sanat duygusu yansıma göstermiştir.
- III. Toplumda sınıf ayrımı ortaya çıkmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

8. Çivril'de (Denizli) bulunan Beycesultan Höyüğü'ndeki arkeolojik kazılarda üç bin altı yüz yıllık olduğu tahmin edilen tekstil ürünleri ve dokuma tezgâhı ağırlıkları bulunmuştur. Bu höyüğün, bölgenin en büyük yerleşim yerlerinden biri olduğu ve MÖ 5000'de kurulduğu tahmin edilmektedir.

Buna göre Beycesultan hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tarih Öncesi Dönem'de kurulmuştur.
- B) Sanatsal faaliyette bulunulmuştur.
- C) Yazıya, icadından çok sonra geçilmiştir.
- D) Üretim konusunda çalışma yapılmıştır.
- E) Batı Anadolu'da önemli bir yerleşim yeri kurulmuştur.

9. İlk Çağ'da Makedonya Kralı Büyük İskender'in büyük bir kütüphane kurduğu İskenderiye'de (Mısır) oluşturulan bu ortam sayesinde yetişmiş bilginlerden olan Eratosthenes coğrafya tabirini ilk kez eserinde kullanmış, Hipparchus ise dünyanın üzerine meridyen denen hayali çizgiler çizmiştir.

Buna göre aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Coğrafya, kadim bilimlerden biridir.
- B) Astronomi ilmi Mısır'da doğup gelişmiştir.
- C) Afrika Kıtası'nda bilimsel gelişmeler yaşanmıştır.
- D) İlimin gelişmesinde siyasi desteğin etkisi olmuştur.
- E) Bilimin gelişmesine uygun bir zemin meydana getirilmiştir.

10. İlk Çağ'da; Hammurabi Kanunları taşa yazılmış, Kadeş Antlaşması imzalanmış, para icat edilmiş ve Kavimler Göçü başlamıştır.

Bu gelişmeler, İlk Çağ'da;

- I. diplomatik ilişki kurulduğu,
- II. yazılı hukuk çalışması yapıldığı,
- III. takas usulünün yaygınlaştırıldığı

yargılarından hangilerini doğrular?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

11. İlk Çağ'ın önemli medeniyet havzalarından olan Çin'de matbaa ve kâğıt, Mezopotamya'da yazı ve tekerlek, Anadolu'da para, Doğu Akdeniz'de alfabe ve cam icat edilip kullanılmaya başlamıştır.

Yalnızca bu bilgilere göre İlk Çağ medeniyet havzaları konusunda aşağıdakilerden hangisi ileri sürülemez?

- A) Ön Asya'da ekonomik gelişme yaşandığı
- B) Farklı bölgelerde yazılı kültürün var olduğu
- C) Çeşitli kıtalarda önemli icatlara imza atıldığı
- D) Harf yazısının Akdeniz Havzası'nda bulunduğu
- E) Uzak Doğu ve Akdeniz'de sanayi, teknik ve kültürel yenilikler yapıldığı

12. İlk Çağ'da; bir kısım Yunanlılar Ege Göçleri'ni başlatmış, Filistin'den Yahudiler sürülmüş, Hristiyanlığı benimsedikleri için bazı topluluklar Roma Devleti'nden baskı görünce çeşitli bölgelere kaçmış, yaşanan otlak kıtlığı ve dış güçlerden gelen baskılara dayalı olarak iç ve dış mücadelelere girişen birtakım Türk boyları Orta Asya'dan dünyanın pek çok yerine göç etmişlerdir.

Bu bilgilere göre, yukarıda sözü edilen yer değiştirmelerde;

- I. dinî inanç,
- II. siyasi çekişme,
- III. ekonomik zorunluluk

nedenlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

13. Yazı ve alfabe, insanlığa faydası dokunan pek çok konuda kullanılmıştır.

Yazı ve alfabenin insanlığa yarar sağladığı konular arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Sanatın başlaması
B) Kanunların kaydedilmesi
C) Haberleşmenin gelişmesi
D) Bilimsel verilerin aktarılması
E) Mali bilgilerin sağlıklı korunması

14.

İpek Yolu'nu ve çevresini gösteren bu haritayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi kesinlikle söylenebilir?

- A) İpek Yolu üç kıtayı birbirine bağlar.
B) İpek Yolu Orta Asya üzerinden geçmektedir.
C) Avrupa'da önemli bir ana ticaret yolu bulunmaktadır.
D) İpek Yolu dünyadaki önemli bir askeri harekât güzergâhıdır.
E) Kızıldeniz önemli bir ekonomik faaliyet yolunun üzerinde yer almaktadır.

15. Fransa Kralı XIV. Lui (1638-1715) "Devlet demek, ben demektir." sözünün sahibidir. Devlet işlerinde her şey onun etrafında ve ona göre döndüğü için kendisi Güneş Kral olarak da anılmıştır.

İlk Çağ'da görülen aşağıdaki örneklerden hangisinin bu parçada anlatılanlarla uyduğu iddia edilemez?

- A) Firavunun tanrı-kral sıfatıyla Mısır'ı yönetmesi
B) Yunanistan'da Beşyüzler Meclisinin kurularak halkın yönetime ortak edilmesi
C) Orta Asya Türklerinde devletle ilgili işlerde son sözün hakana ait kabul edilmesi
D) Hitit kralının, tanrının vekili kabul edilerek ülkeyi en geniş yetkilerle idare etmesi
E) Sümerlerde kralın mutlak siyasi lider, başkomutan, başrahip ve başyargıç sayılması

16. Tarih boyunca çeşitli devletlerde farklı yöneticiler, zamanlarının şartlarına göre ülkelerini kendilerinin yönetmelerini meşru (geçerli, normal) kabul ettirebilmek amacıyla farklı unsurları kullanmışlardır.

İlk Çağ'ın şartlarında, bir siyasi liderin, kendi yönetiminin meşruiyetini halka benimsetmek amacıyla aşağıdakilerden hangisini yapması öncelikle beklenmez?

- A) Tanrının vekili olduğunu ileri sürme
B) Hanedanın bir üyesi olduğunu beyan etme
C) Halkını tok ve zengin kıldığını ortaya koyma
D) Halkının demokratik seçimiyle ve bir süreliğine başa geldiğini belirtme
E) Ordusuna zaferler kazandırıp devletini yücelten güçlü bir lider olduğunu söyleme

17. Dünyanın ilk yazılı kanunlarını hazırlayan Urkagina Sümer rahiplerinin halk üzerindeki bazı kötüye kullanımlarını önlenmeye çalışmış, ünlü yasa koyuculardan Babil Kralı Hammurabi yaptığı kanunları kendisine tanrının verdiğini ileri sürmüştür, Hititler ilk medeni kanun çalışmasını yapmışlar, İbraniler ise hukuk sistemlerinde Tevrat'a dayallığı ve On Emir olarak anılan hükümleri esas tutmuşlardır.

İlk Çağ'a ait bu hukuk gelişmeleri hakkında aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılamaz?

- A) İlk yazılı yasa çalışmaları yapılmıştır.
B) İlahi kaynaklı hukuk anlayışı görülmüştür.
C) Aile hukuku konusunda çalışma yapılmıştır.
D) Sosyal sorunlar hukukun gelişmesinde rol oynamıştır.
E) Kanun düzenlemeleri genelde alt sosyal sınıflar tarafından gerçekleştirilmiştir.

18. • Orta Asya Türkleri töreye çok önem vermişlerdir. Törenin oluşmasında örf ve gelenek etkili olmuştur. Töreye uymayanlara hapis ve ölüm gibi cezalar verilmiş ve bu kişiler toplum tarafından dışlanabilmişlerdir.
• İbraniler kanunlarını Yahudi inancına dayandırmışlardır. Tazminat ve kısas gibi yaptırımlar uygulamışlardır.

Bu bilgilerde aşağıdakilerden hangisinden bahsedilmemiştir?

- A) Sözlü hukuk uygulandığından
B) Yasanın kaynağının sosyal olabileceğinden
C) Cezaların caydırıcı nitelikte olmadığından
D) Hukukun manevi bir kaynağa dayanabileceğinden
E) Göze göz, dişe diş olarak da anılan bir hukuki uygulamadan